

Særavgifter må begrunnes

Norsk næringsmiddelindustri har en viktig samfunnsoppgave – vi danner grunnlaget for den norske velferdsstaten. Derfor er vi bekymret for at en norsk nærsynt valgkamp med blick for å dele penger istedet for å skape, setter både industri og handelsvirksomhet i skyggen. Gjennomgangen av det norske avgiftssystemet er et godt eksempel på dette.

Tiden er nå moden for full gjennomgang og prinsipiell vurdering av særavgiftene. Det er tydelig at flere særavgifter har mistet legitimitet. Avgifter i Norge kan rett og slett ikke avvike for mye fra hva folk ser i andre land. Mange avgifter kalles «dustete», fordi de er konkurransevridende og har uforståelige avgrensninger. Og industrien opplever til dels manglende forutsigbarhet i avgiftsregelverket, og et avgiftstrykk som bidrar til å svekke norske arbeidsplasser, og styre investeringer ut av Norge.

Under revidert nasjonalbudsjett for 2005 kom det frem et flertall i Finanskomiteen som ønsket en gjennomgang av avgiftene. I Stortingssalen stemte SV imot sammen med Regjeringen og hindret dermed et vedtak. Fra NBLs side arbeider vi for at denne saken kommer opp på nytt slik at gjennomgangen blir foretatt. En slik gjennomgang må gjøres i lys av avgiftsstrukturen i EU og i forhold til hvorvidt avgiftene oppfyller sine opprinnelige hensikter om proveny, helse, miljø osv. Målsettingen med gjennomgangen må være å få en

felles forståelse av utfordringer samt kunne utarbeide forslag til mulige kompromisser som gir forutsigbarhet for næringene og legitimitet i befolkningen. Avgiftssystemet i dag gir ikke langsiktig forutsigbarhet. Det er derfor viktig at det oppnås en konsensus om langsiktige prinsipper for avgiftspolitikken. Det er av avgjørende betydning at arbeidet med gjennomgangen legges opp bredt og åpent slik at både system og nivå for særavgifter blir vurdert opp imot følgende forhold:

- Hensikt.
- Unngå konkurransevridning/effektiv bruk av nasjonens ressurser.
- Avgiftssystemets legitimitet i befolkningen.
- Fordelingshensyn.
- Harmonisering med andre land.
- Forutsigbarhet.
- Troverdighet.

Kontakt: Roald Gulbrandsen, tlf. 23 08 87 13, e-post: roald.gulbrandsen@nbl.no

Roald Gulbrandsen,
direktør
næringspolitikk

Senter for Forskningsdrevet Innovasjon (SFI) NTNU, SINTEF og NBL inviterer til deltakelse.

Et viktig virkemiddel for å styrke industriens konkurransekraft er å skape lønnsomme innovasjoner. Bedrifter inviteres til å være med i den nye og store satsingen Senter for Forskningsdrevet Innovasjon. Et SFI vil bli en kunnskapsbank hvor industrien kan skape og hente forskningsresultater av høy internasjonal kvalitet.

NTNU ønsker å komme i rask dialog med interesserte bedrifter. Professor ved NTNU Ola Strandhagen er ansvarlig for initiativet.

Kontakt: Berit Bull-Gjertsen, tlf. 23 08 87 11, e-post: berit.bullgjertsen@nbl.no

Berit Bull-Gjertsen
Seksjonssjef FoU/
kompetanse

Er sykdomsfravær oppsigelsesgrunn?

NBL arrangerer 1/2-dags kurs 20. oktober, kl. 0900 - kl. 1200 i NHOs lokaler, Oslo.

Kurset vil være praktisk rettet og gi arbeidsgiverne nærmere rettleiding vedrørende følgende forhold som er av vesentlig betydning for avslutning av et arbeidsforhold:

- arbeidsgivers tilretteleggingsplikt,
- arbeidstakers sykdomsbilde,
- arbeidsgivers rettigheter.

Forelesere er advokatene Sigbjørn Mygland og Anne Brit Slettebø. HMS-sjef Eirik Halvorsen, Coca-Cola Drikker AS vil redegjøre for bedriftens prosedyrer ved sykdomsfravær. Kursavgift kr. 1.000,- inklusiv lunsj (kl.1200 - kl. 1230).

Kontakt: Monica A. Egeberg,
tlf. 23 08 87 12,
e-post: monica.ahlsen@nbl.no

MAT & Helse – Nytt Nettverk

Det første nettverket ble avsluttet i juni 2005. Målet var bl.a. å få flere og bedre sunne produkter. De 15 bedriftene som deltok, hadde de siste to årene lansert 215 nye eller forbedrede produkter på markedet. Dette viser at det legges ned et stort arbeid for å gi forbrukerne et sunnere alternativ. NBL starter Nettverk 2, 20. og 21. september. Det er fortsatt noen ledige plasser. Ta kontakt hvis du ønsker mer informasjon.

Kontakt: Berit Bull-Gjertsen,
tlf. 23 08 87 11,
e-post: berit.bullgjertsen@nbl.no

Begeistring

Velkommen til en aften full av begeistring. Dette er et samarbeid mellom Håndverksbedriftenes Landsforening, Kjøttindustriens Fellesforening, Fiskeri- og Havbruksnæringens Landsforening, Bilbransjeforbundet og NBL. Arrangementet avholdes på følgende steder:

Tønsberg: 21. september, Oslo: 4. oktober, Gardermoen: 5. oktober, Stavanger: 11. oktober, Bergen: 12. oktober, Ålesund: 18. oktober, Trondheim: 19. oktober, Kristiansand: 25. oktober, Sarpsborg: 26. oktober.

- Meld på eier og ansatte og la dere bli begeistret.
- Få inspirasjon til å tenke «de utenkte tankene».
- Få gode ideer dere kan vidreforedle i egen bedrift.

Mer informasjon og påmeldingsskjema finner du på: www.nbl.no.

Grovhetsmerking av brød

Det har tatt sin tid, men etter hvert er løse tråder i utarbeidelse av grovhetsmerking for brød, i ferd med å bli knyttet opp. Retningslinjene for bruk av merkene, samt kontrakten bakerne må inngå med merkeieier NBL, er sendt ut til BKLFs medlemsbedrifter.

Brødskala'n

Brødskala'n har betegnelsene fint, halvgrovt, grovt og ekstra grovt:

- Fint 0 - 25 % sammalt mel og hele korn.
- Halvgrovt 25,1 - 50 % sammalt mel og hele korn.
- Grovt 50,1 - 75 % sammalt mel og hele korn.
- Ekstra grovt > 75 % sammalt mel og hele korn.

Merket for ekstra grovt ser ut slik:
Merkene er sendt til godkjenning av Patentstyret.

Bakerne må passe på

De som ønsker å benytte merkene forplikter seg til å følge bestemte retningslinjer. Retningslinjene skal sørge for at merkene brukes i tråd med forutsetningene, slik at ordningen blir en korrekt informasjon til bransjens kunder. Det kreves derfor at bakere som vil bruke merket, inngår en kontrakt med merkeieier (NBL).

Bruk av grovhetsbetegnelse utløser krav om kvantitativ ingrediensmerking i henhold til Forskrift nr. 1385 om merking mv av næringsmidler (merke-

forskriften), § 15". Derfor må det prosentvise innhold av ulike mel-, kli- og hele koringrediensene, angis i forhold til vekt av ferdig produkt. På uemballerte produkter må opplysnin-ger om prosentvist innhold av koringrediensene være lett tilgjengelig for kunden.

Grovhetsgraden

Grovhetsbetegnelsene refererer seg til vekten, på tørrvektsbasis, av sammalt mel og hele korn som prosent av total mengde mel. Ved bruk av kli må omregningsfaktorer anvendes for å beregne hva en gitt mengde kli tilsvarer i sammalt mel.

Årsavgift

BKLF og NBLs medlemsbedrifter kan benytte merkene vederlagsfritt. Merkebrukere som ikke er medlem av BKLF eller NBL, må betale et årlig vederlag i forhold til melforbruket:

- Opptil 1000 tonn: kr. 5 000,-
- 1000 - 2000 tonn: kr. 7 500,-
- Over 2000 tonn: kr. 10 000,-

Lanseringskampanje

Grovhetsmerkene kan benyttes på emballasje og ved merking i butikkene etter 1. oktober. Den offisielle lanseringskampanjen vil bli gjennomført når det forventes at merkebruken har kommet i gang. Derfor er planen å gjennomføre kampanjen i januar 2006. Ulike mediekanaler vil benyttes i denne forbindelse.

Spørsmål i forbindelse med merkeordningen kan rettes til:

- Steinar Høie, tlf. 23 08 87 17
e-post: steinar.hoie@nbl.no
- Tor-Herman Næss, tlf. 23 08 87 18
e-post: torherman.nass@baker.no
- Anders Vangen, tlf. 23 08 87 14
e-post: anders.vangen@nbl.no

EU-prosjekter - NBL har kommet gjennom første nåløye

NBL har sendt to søknader til EU – Collective Research i nært samarbeid med MATFORSK.

Vi har kommet gjennom første nåløye og er invitert til å sende fullstendige søknader på prosjektene «Barley bread» og «Lowjuice».

Kommer vi gjennom neste behandling i Kommisjonen i EU, kan prosjektene settes i gang fra 2006.

Kontakt: Berit Bull-Gjertsen,
tlf. 23 08 87 11,
e-post: berit.bullgjertsen@nbl.no

Kurs i patentbeskyttelse

3. oktober holder TBL, PIL, NBL og Patentstyret kurs i patentbeskyttelse, merkevarebeskyttelse og designrettigheter for teknologiindustrien. En undersøkelse fra 2002 av «Fortune 500»-selskaper, estimerer at mellom 45 % og 75 % av verdien til hvert enkelt selskap kommer fra deres industrielle rettigheter.

I samarbeid med Patentstyret avholdes et dagskurs om industrielle rettigheter tilpasset teknologiindustrien. Patentstyret er ansvarlig for innholdet i kurset, og har hentet inn erfarne foredragsholdere.

Kurset passer for alle i teknologiindustrien som arbeider med forskning og utvikling, industrielle rettigheter og øvrige ansatte i bedriften som arbeider med teknologi og markedsutvikling.

Kurset vil blant annet berøre tema som:

- hvordan gå frem for å oppnå patentbeskyttelse, og hva som kan patentbeskyttes,
- varemerke- og designbeskyttelse,
- lisensiering og internasjonale patenter.

Sted: Industriens Hus i Oscars gate 20
Tid: Mandag 3. oktober 2005 kl. 09.00 - 16.00

Påmeldingsfrist: Innen fredag 16. september 2005 (bindende påmelding).

Kontakt: Berit Bull-Gjertsen,
tlf. 23 08 87 11,
e-post: berit.bullgjertsen@nbl.no

Nytt hygieneregelverk: Krav til HACCP

Kravet om HACCP vil gjelde fra neste år og er den store viktige endringen som kommer med det nye hygiene-

regelverket. Dette er blitt kommunisert til dere tidligere. Vi har nå mottatt det nye regelverket på høring. Høringsfrist er 13. oktober. Alle høringsdokumentene ligger på Mattilsynets hjemmeside under hurtigvalg – «Hygienepakken.»

Den såkalte «Hygienepakken» er kortnavnet på en samling nye EU-forordninger, som er vedtatt av EU-Parlamentet. Disse forordningene må tas inn i Norge. Som en konsekvens vil det eksisterende hygieneregelverket bli endret. Kravet om HACCP, som er en «forsterkning» av kravet om internkontroll, vil også medføre at «internkontrollforskriften» blir opphevet.

Forordninger er det sterkeste lovgivningsredskapet EU har. Det betyr at forordninger må tas inn i norsk regelverk ordrett og i sin helhet. Dette betyr sterk harmonisering av regelverket i EØS-området. Veldig mange bestemmelser er videreført i det nye regelverket. Bedriftenes ansvar for produksjon av trygg mat er understreket i det nye regelverket. Dette samsvarer med formuleringene i den norske Matloven. Men bedriftene har fått et handlingsrom i forhold til å foreta vurderinger og implementering av kvalitetssikringssystemer, herunder HACCP, som er tilpasset bedrift og produkter. Bedriftene må gjennom kompetanseheving bli i stand til å bruke det handlingsrommet og foreta de vurderinger som er nødvendige, for å sikre at produktene er trygge.

Det er et men her. Alt greide man ikke å harmonisere med de nye forordningene. Derfor har man gitt et visst nasjonalt handlingsrom på enkelte områder. Dette gjelder bl. a. krav til kjøle- og oppbevaringstemperaturer for lett bedervelige produkter. Sett fra vårt ståsted hadde det vært ønskelig å

harmonisere temperaturkrav, men det greide man ikke i denne omgangen.

Kontakt: Steinar Høie,
tlf. 23 08 87 17,
e-post: steinar.hoie@nbl.no

Ny lov om offentlig tjenestepensjon «Ha is i magen»

Det foreligger nå et utkast til lov om tjenestepensjon. Utkastet forutsetter at skattepliktige bedrifter som ikke allerede har en tjenestepensjonsordning må ha dette på plass innen **31. desember 2006**. Dette innebærer at bedriftene har relativt god tid før en ordning skal være på plass. Forsikringsbransjens opplysninger om at loven trer i kraft fra 1. januar 2005 er derfor mangelfull. Det er ingen grunn til å forhaste seg med valg av leverandør.

Finansdepartementet arbeider nå med et endelig lovutkast basert på høringsuttalelsene. Dette vil trolig bli vedtatt i løpet av høsten. Til tross for dette er det fremdeles en rekke uløste spørsmål. Bedriftene bør derfor unngå å etablere slike ordninger før alle bitene er på plass.

NHO har i sin høringsuttalelse pekt på at regelverket for innmelding av arbeidstakere som åpenbart bare vil ha en kortvarig tilsetning bør revurderes. Ettersom arbeidstakere ikke opparbeider rettigheter hvis ansettelsen varer kortere enn 12 måneder har NHO foreslått at innmelding skal skje først etter 12 måneder, men med tilbakevirkende kraft.

Arbeidsgiversiden har også foreslått at lærlinger ikke skal være med i ordningen da de ikke har ordinære ansettelses og er under utdanning.

Lovutkastet åpner for at det kan etableres innkjøpsforeninger som kan kjøpe pensjon på vegne av en rekke bedrifter. Dette vil bli vesentlig billigere enn ordninger kjøpt av enkeltbedrifter. NBL arbeider, i nært

Fortsetter neste side

Steinar Høie, NBL bedriftsrådgiver mattsikkerhet

samarbeid med NHO, for å etablere en ordning for våre medlemmer. Som de fleste vil være klar over har vi allerede et etablert forhold til Storebrand på dette området. Regelverket for slike innkjøpsordninger er heller ikke klart og det vil ta litt tid før vi vet hvordan vi best bør organisere dette.

Vi oppfordrer alle medlemsbedrifter om å vente med å etablere ordninger. NBL vil komme tilbake med mer informasjon.

Kontaktpersoner: Carl E. Rønneberg, tlf. 23 08 87 07, e-post: carl.ronneberg@nbl.no eller Sigbjørn S. Mygland, tlf. 23 08 87 22, e-post: sigbjorn.mygland@nbl.no.

Sigbjørn S. Mygland
Advokat, lønns- og arbeidsvilkår

Vi minner om at lokale forhandlinger skal gjennomføres i alle tariffbundne bedrifter. Det er nødvendig at man ved gjennomføringen anvender bestemmelsene i overenskomstene. Viktigheten av dette fremgår av protokollen fra hovedoppgjøret:

Lokale forhandlinger skal føres på bakgrunn av de enkelte overenskomster og slik at tillegg skal gis på grunnlag av den enkelte bedrifts økonomiske virkelighet dvs. bedriftens økonomi, produktivitet, fremtidsutsikter og konkurransevne.

og videre

Partene er enige om viktigheten av at de lokale forhandlingene fungerer etter forutsetningene og at avtalepartene har et overordnet ansvar for at dette skjer.

Carl E. Rønneberg,
direktør arb. vilkår,
HMS og kompetanse

Når de lokale forhandlingene er gjennomført skal resultatene sendes NBL. Dette er viktig for at vi skal få et best mulig statistisk grunnlag å vurdere årets oppgjør på.

Kontaktpersoner: Carl E. Rønneberg, tlf. 23 08 87 07, e-post: carl.ronneberg@nbl.no eller Sigbjørn S. Mygland, tlf. 23 08 87 22, e-post: sigbjorn.mygland@nbl.no.

Gjennomføring av lokale forhandlinger

De fleste av våre medlemsbedrifter har avsluttet eller er i ferd med å avslutte lokale forhandlinger. Foreløpig har vi fått inn for få tall til å si noe sikkert om nivået i våre bransjer, men de foreliggende tallene innebærer en økning for operatører i overkant av 2 % inkludert det generelle tillegget gitt under årets mellomoppgjør. For funksjonærsiden er tallet noe lavere, 1,7 %. Den stipulerte årslønnsveksten for 2005 er antatt å ligge i overkant av 3 %.

**NBLs internettsider:
www.nbl.no**

Næringsmiddelbedriftenes Landsforening

Besøksadresse: Essendropsgate 6 – Postboks 5472 Majorstuen – 0305 Oslo

Telefon: 23 08 87 00 Telefaks NBL: 23 08 87 20 Telefaks BKLF: 23 08 87 10

e-post: firmapost@nbl.no - firmapost@baker.no